

Застосування небулайзерної терапії у комплексному лікуванні хворих на туберкульоз легень із супутнім бронхобструктивним синдромом

Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

У період епідемії стає очевидним, що поширені форми туберкульозу (ТБ) легень розвиваються із залученням бронхіальної системи, що стає однією із важливих причин низької ефективності програм лікування.

Мета дослідження: оптимізація комплексного лікування хворих на туберкульоз легень із супутнім бронхобструктивним синдромом.

Результати. Основною метою інгаляційної терапії (ІТ) є досягнення максимального місцевого терапевтичного ефекту в дихальних шляхах без системних побічних виявів.

Туберкульозний процес у бронхах спостерігається при усіх клінічних формах ТБ. Він є невід'ємною компонентою патоморфологічних змін при ТБ і в уражених ділянках легень спостерігається в 100 % випадків.

Перебіг ТБ у хворих із бронхіальною обструкцією має певні особливості. Встановлено, що у таких пацієнтів виразніша симптоматика з більшою частотою ускладнень і утворенням порожнин розпаду з бактеріовиділенням, частіше (у 3,4 разу, $p < 0,001$) хвилеподібний перебіг і побічні реакції на хіміопрепарати (у 1,6 разу; $p < 0,05$).

Очевидні переваги ІТ у хворих на туберкульоз легень із бронхобstrukтивним синдромом (БОС): можливість безпосереднього і швидкого впливу на зону запалення в слизовій оболонці, орієнтації на альвеолярні макрофаги, що несуть мікобактерії, знижений ризик системної токсичності та поліпшення дотримання прийому препаратів.

Для поліпшення надходження лікарського розчину в зону ураження та зняття БОС у хворих на ТБ легень проводять бронходилатаційну терапію за допомогою небулайзера.

Під час ІТ важливо дотримувати певної послідовності у використанні лікарських речовин. Велика кількість харcotиння перешкоджає всмоктуванню речовини, яку вдихають. Тому ІТ потрібно починати з призначення відхаркувальних засобів, що розріджують слиз.

Інгаляції антимікобактеріальних препаратів рекомендують після визначення чутливості мікобактерій туберкульозу до цієї групи препаратів, якщо немає протипоказань: легеневих кровотеч, травматичного або спонтанного пневмотораксу, бульзової емфіземи легень, серцевої аритмії, тяжкої серцевої недостатності.

Висновки. Призначення коротких курсів інгаляцій АМБП та бронходилататорів у комплексному лікуванні хворих на туберкульоз сприяє ранній ліквідації симптомів іントоксикації, зменшенню запального набряку слизової оболонки дихальних шляхів, усуненню виявів бронхобstrukтивного синдрому, поліпшенню якості життя пацієнтів.

The use of nebulizer therapy in the treatment of patients pulmonary TB with bronchoobstructive syndrome

Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

During the epidemic, it is evident that the common forms of TB developed with the involvement of the bronchial system becoming one of the important reasons for the low efficiency of treatment programs. ■

Особливості перебігу туберкульозу легень із супутнім ураженням гепато-панкреато-біліарної системи залежно від поліморфізму генів глутатіон-S-трансфераз M1 та T1

Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

У вивчені питань еволюції патоморфозу туберкульозу (ТБ) легень, зокрема формування хіміорезистентності, одним із завдань є дослідження поліморфізму відомих генів-кандидатів, а також пошук нових, білкові продукти яких беруть участь у патогенетичних механізмах розвитку не тільки захворювання, а й супутньої патології травної системи, що значно ускладнює перебіг і лікування цієї недуги.

Мета роботи: дослідити вплив поліморфізму генів системи детоксикації ксенобіотиків (GSTM1 та GSTT1) на перебіг уперше діагностованого туберкульозу легень із супутнім ураженням гепато-панкреато-біліарної системи.

Результати. Оскільки система метаболізму ксенобіотиків бере участь як у захисті організму від наслідків розгортання запальних реакцій при ТБ, так і в метаболізмі більшості протитуберкульозних препаратів (ПТП), то актуальним є вивчення активності ферментів, що входять до цієї групи.

Система ферментів метаболізму ксенобіотиків — це сформований у процесі еволюції механізм адаптації організму до дії токсичних екзогенних і ендогенних речовин.

Одним із основних принципів антимікобактеріальної терапії ТБ є тривалий і безперервний прийом ПТП, що зумовлює підвищення токсичного впливу їхніх метаболітів. Ступінь виразності гепатотоксичності значною мірою спричинена